

«فرهیختگان» به بهانهٔ رونمایی از پیشرفته‌ترین ریزتراشهٔ دنیا آخرین تحولات فناورانهٔ این حوزه را بررسی کرد

صنعت ۱۰۰۰ میلیارد دلاری نیمه‌رساناها تا ۲۰۳۰

فرهیختگان

دانشگاه
چهارشنبه ۲۰ فروردین ۱۴۰۴ | شماره ۴۳۸۲ | WWW.FDN.IR

شرایط تحصیل دانشجویان مادر
درواحدهای دانشگاه آزاد تسهیل می‌شود

دانشگاه زیرپای مادران

«فرهیختگان» گزارش می‌دهد

۸۱ درصد کارشناسی‌ها به دوره‌های مهارتی نمی‌روند

دانشگاه آزاد و نقش راهبردی در «سرمایه‌گذاری برای تولید»

مهدی مشفق
دستیار رئیس دانشگاه آزاد در تحول اداری و رئیس دانشکدگان
حکمرانی، دولت و نظام اداری

باتوجه به شعار سال ۱۴۰۴، «سرمایه‌گذاری برای تولید» که از سوی رهبر معظم انقلاب اسلامی اعلام شده است و بر اساس سند تحول و تعالی پنج‌ساله دانشگاه آزاد، این نهاد علمی می‌تواند به‌عنوان یکی از بازیگران اصلی در عرصه اقتصاد دانش‌بنیان و تولید ملی ایفای نقش کند. این یادداشت با بررسی محتوای سند راهبردی دانشگاه، به تشریح راهکارهای عملیاتی دانشگاه آزاد در تحقق این شعار می‌پردازد.

دانشگاه به‌منابه موتور محرک تولید

دانشگاه آزاد با دارا بودن بیش از ۵٫۵ میلیون دانشجو، حدود ۳۰ هزار عضو هیئت‌علمی و زیرساخت‌های گسترده آموزشی و پژوهشی در سراسر کشور، نه‌تنها یک نهاد آموزش، بلکه یک اکوسیستم اقتصادی – اجتماعی است. سند تحول و تعالی این دانشگاه که بر پایه محورهای مهمی چون «ارتقای کیفیت و کارآمدی دوره‌های تحصیلی»، «ارتقای پاسخگویی و قابلیت حل مسئله»، «توسعه فناوری، نوآوری و کارآفرینی»، «پیشرفت علمی مرجعیت‌ساز و تمدن‌آفرین» و «فعالیت منسجم و هم‌افزای شبکه‌ای» تدوین شده است، همسویی کامل با شعار سال دارد. این برنامه راهبردی، با هدف تبدیل دانشگاه از یک نهاد صرفاً آموزشی – پژوهشی به یک پایگاه کارآفرین، نوآور و تحول‌آفرین طراحی شده است. سرمایه‌گذاری در تولید، نیازمند تحول در نظام آموزشی، تقویت زنجیره پژوهش تا بازار و ایجاد همگرایی بین دانشگاه، صنعت و دولت است که دانشگاه آزاد با ظرفیت‌های بی‌نظیرش می‌تواند در سه حوزه پیش‌گام باشد.

سرمایه‌گذاری در تولید تنها با تأمین مالی پروژه‌ها محقق نمی‌شود، بلکه نیازمند تحول در نگرش‌ها، ساختارها، و فرایندهایی است که خلق ارزش افزوده را ممکن می‌سازند. دانشگاه آزاد اسلامی با اجرای هم‌زمان طرح تحول دانشی (تمرکز بر تخصصی‌سازی آموزش و پژوهش) و تحول اداری (چابک‌سازی مدیریت و کاهش سلسله‌مراتب اداری)، به اکوسیستمی تبدیل شده است که هر یک از ارکان آن – اعم از واحدها، گروه‌های دانشی، دانشکده‌های موضوعی و به‌طور خاص اعضای هیئت‌علمی – می‌توانند به‌عنوان «سرمایه» در خدمت تولید ملی قرار گیرند. «تحول اداری» یکی از ارکان اصلی برنامه پنج‌ساله تحول و تعالی است که به بازسازی ساختارهای مدیریتی دانشگاه با هدف چابک‌سازی، تمرکززدایی و افزایش کارایی سازمانی می‌پردازد. در گذشته، بروکراسی پیچیده، فرایندهای طولانی تصمیم‌گیری و تمرکز بیش‌ازحد در ستاد مرکزی، مانع از بهره‌برداری بهینه از ظرفیت‌های دانشگاه برای حمایت از تولید و نوآوری بود. اما با اجرای تحول اداری، دانشگاه به سمت مدیریت یکپارچه و در عین حال غیر متمرکز حرکت کرده است.

تغییر پارادایم اقتصادی؛ از شهریه محوری به اقتصاد مولد و دانش‌بنیان

یکی از بنیادی‌ترین اهداف برنامه تحول و تعالی، تغییر مدل اقتصادی دانشگاه از وابستگی به شهریه دانشجویان به سمت درآمدزایی پایدار از طریق پژوهش، نوآوری و فعالیت‌های دانش‌بنیان است. این گذار، نه‌تنها دانشگاه را از یک نهاد مصرف‌کننده منابع به یک نهاد مولد تبدیل می‌کند، بلکه آن را به یک بازیگر فعال در اکوسیستم تولید و سرمایه‌گذاری بدل می‌سازد. دانشگاه آزاد

ایجاد فرصت‌های شغلی پایدار، چرخه اقتصادی را تقویت می‌کند. در واقع، تحول دانشی دانشگاه آزاد، با ایجاد یک اکوسیستم پویا از ایده‌پردازی تا تولید، بستری پایدار برای سرمایه‌گذاری فراهم می‌سازد.

تقویت زیرساخت‌های فناوریانه برای تولید دانش‌بنیان

دانشگاه آزاد در سبند تحول و تعالی بر توسعه زیرساخت‌های فناوریانه و دانش‌بنیان به‌عنوان یکی از ستون‌های اصلی خود تأکید دارد. این زیرساخت‌ها شامل آزمایشگاه‌های پیشرفته، کارگاه‌های تخصصی، مراکز رشد، پارک‌های علم و فناوری و سراهای نوآوری است که می‌توانند به‌عنوان هسته‌های تولید محصولات نوآورانه عمل کنند. برای نمونه، واحد مشهد این دانشگاه با ثبت ۱۶۰ ایده، شرکت و هسته فناور در رویداد ملی گام دوم، نشان داده است که چگونه می‌توان از این امکانات برای حمایت از تولید بهره برد. این زیرساخت‌ها نه‌تنها به خلق محصولات جدید کمک می‌کنند، بلکه با ارائه خدمات فنی و مهندسی به صنایع موجود، بهره‌وری و کیفیت تولید را ارتقا می‌دهند.

به‌عنوان مثال، یک آزمایشگاه مجهز در حوزه مواد پیشرفته می‌تواند با توسعه مواد اولیه جدید برای صنایع خودروسازی، سرمایه‌گذاری در تولید قطعات سبک‌تر و مقاوم‌تر را تسهیل کند. یا یک پارک علم و فناوری در حوزه فناوری اطلاعات می‌تواند با تولید نرم‌افزارهای بومی، زمینه را برای سرمایه‌گذاری در استارت‌آپ‌های دیجیتال فراهم سازد. این زیرساخت‌ها همچنین می‌توانند با برگزاری رویدادهایی مانند استارت‌آپ‌یکندها، نمایشگاه‌های فناوری و کارگاه‌های آموزشی، سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی را با ایده‌های تولیدی آشنا کرده و اعتماد آن‌ها را به پروژه‌ها جلب کنند.

تربیت نیروی انسانی متخصص، کارآفرین و متناسب با نیازهای تولید

یکی از راه‌های کلیدی کمک دانشگاه آزاد به سرمایه‌گذاری در تولید، تربیت نیروی انسانی ماهر و کارآفرین است که در برنامه تحول و تعالی به آن توجه ویژه‌ای شده است. این برنامه با ایجاد دانشکده‌های مهارت و کارآفرینی و اجرای طرح‌هایی مانند «پوش» که ارتباط مستقیم بین دانشجویان و صنعت را برقرار می‌کند، به دنبال آماده‌سازی نیروی کاری است که بتواند نیازهای بخش تولید را برآورده کند. طرح پوش، با فراهم کردن فرصت‌های کارآموزی و تجربه عملی در محیط‌های صنعتی، دانشجویان را برای ورود به بازار کار و مشارکت در پروژه‌های تولیدی آماده می‌کند. نیروی انسانی متخصص، یکی از مهم‌ترین عوامل جذب سرمایه‌گذاری است، زیرا سرمایه‌گذاران به دنبال تیم‌هایی هستند که بتوانند پروژه‌ها را با موفقیت اجرا کنند. دانشکده‌های موضوعی نیز با زمینه‌سازی برای آموزش مهارت‌های تخصصی و به‌روز در حوزه‌هایی مانند رباتیک، هوش مصنوعی، مهندسی مواد و بیوتکنولوژی، نیروی کاری متناسب با نیازهای صنایع پیشرفته تربیت می‌کنند.

شبکه‌سازی و همکاری‌های استراتژیک با صنایع و نهادهای

دانشگاه آزاد با توجه به گستردگی جغرافیایی و ارتباط با صنایع مختلف، می‌تواند نقش یک شبکه‌ساز کلیدی در سرمایه‌گذاری برای تولید ایفا

کند. تحول اداری و دانشی، این امکان را به دانشگاه می‌دهد تا با مدیریت یکپارچه و هدفمند، تفاهم‌نامه‌هایی با صنایع، سازمان‌های دولتی، مناطق آزاد تجاری و حتی نهاد‌های بین‌المللی منعقد کند. برای مثال، همکاری با سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی می‌تواند به انتقال فناوری‌های دانشگاهی به کارخانجات و افزایش تولید منجر شود. این همکاری‌ها همچنین می‌توانند سسرمایه را از صندوق‌های پژوهش و فناوری، شتاب‌دهنده‌های خصوصی یا حتی سرمایه‌گذاران خارجی جذب کنند. دانشگاه با معرفی طرح‌های تولیدی خود به این نهادها، نه‌تنها منابع مالی موردنیاز را تأمین می‌کند، بلکه با ارائه گزارش‌های شفاف و حرفه‌ای، اعتماد سرمایه‌گذاران را جلب می‌کند. این مدل، به‌ویژه در شرایط تحریم که دسترسی به سرمایه خارجی محدود است، می‌تواند به‌عنوان یک راهکار مؤثر و بومی عمل کند.

فرهنگ‌سازی و ایجاد بازار برای تولیدات دانش‌بنیان

یکی از جنبه‌های مهم مورد توجه در برنامه تحول و تعالی، تأکید بر فرهنگ‌سازی و تغییر نگرش جامعه نسبت به تولیدات دانش‌بنیان است. دانشگاه آزاد با انتشار بیانیه‌هایی مانند «نقش دانشگاه در تعلیم و تربیت اجتماعی» و برگزاری رویدادهای فرهنگی – علمی، می‌تواند ذهنیت جامعه، سیاست‌گذاران و سرمایه‌گذاران را به سمت ارزش تولیدات نوآورانه سوق دهد. این فرهنگ‌سازی، تقاضا برای محصولات دانش‌بنیان را افزایش می‌دهد و بازار جدیدی برای تولید ایجاد می‌کند که خود به جذب سرمایه منجر می‌شود. اگر دانشگاه با تولید محتوای آموزشی و کمپین‌های تبلیغاتی، مزایای استفاده از محصولات داخلی مانند خودروهایی برقی بومی یا نرم‌افزارهای ایرانی را به جامعه نشان دهد، هم مصرف‌کنندگان به خرید این محصولات ترغیب می‌شوند و هم سرمایه‌گذاران انگیزه بیشتری برای ورود به این حوزه پیدا می‌کنند. این چرخه مثبت، تولید را به یک اولویت ملی تبدیل می‌کند و دانشگاه آزاد را در مرکز این تحول قرار می‌دهد.

حرف پایانی

دانشگاه آزاد با اجرای برنامه پنج‌ساله تحول و تعالی و هم‌راستایی با شعار «سرمایه‌گذاری برای تولید»، ظرفیت‌های بی‌نظیری برای کمک به اقتصاد تولیدی کشور دارد. تحول دانشی با تشکیل دانشکدگان و دانشکده‌های موضوعی، دانشگاه را به یک پایگاه تولید دانش و فناوری تبدیل کرده است که مستقیماً با نیازهای صنعت و بازار مرتبط است. تحول اداری نیز با چابک‌سازی، تمرکززدایی و افزایش کارایی، امکان مشارکت مؤثرتر در پروژه‌های تولیدی را فراهم می‌سازد. این دانشگاه از طریق تغییر پارادایم اقتصادی به سمت درآمدزایی دانش‌بنیان، تقویت زیرساخت‌های فناوریانه، تربیت نیروی انسانی متخصص، شبکه‌سازی با صنایع و فرهنگ‌سازی برای تولیدات نوآورانه، می‌تواند سرمایه‌گذاری در تولید را تسهیل کرده و به تحقق اقتصاد دانش‌بنیان و اشتغال‌زای کمک کند. در شرایطی که اقتصاد ایران نیازمند تحرک، نوآوری و خودکفایی است، دانشگاه آزاد با تکیه بر منابع انسانی و زیرساختی خود، می‌تواند به‌عنوان یک الگوی موفق عمل کند و جایگاه خود را به‌عنوان یک نهاد تحول‌آفرین در جامعه تثبیت سازد.

جوابیه

جناب آقای محمدامین ایمانچانی
مدیر مسئول روزنامه فرهیختگان

سلام علیکم
با احترام و آرزوی توفیق و سلامت؛ پیرو درج یادداشتی با عنوان «دوره قانونی مدیریت ۶ سرپرست دانشگاه به پایان رسید؛ بازگشت دوران بلا تکلیفی؟» که با قلم جناب آقای ابوالفضل مظاهری در صفحه‌سه از شماره ۴۳۷۸ آن جریده وزین در روز شنبه مورخ ۱۶ فروردین ۱۴۰۴ منتشر شده است، به استحضار می‌رساند این مطلب حاوی اطلاعاتی نادرست درباره «عدم تأیید» حکم ریاست محترم دانشگاه کاشان جناب آقای دکتر بهزاد سلطانی بوده است؛ حال آنکه حکم ریاست ایشان در تاریخ ۱۴۰۳/۱۲/۱ پس از تأیید شورای عالی انقلاب فرهنگی، از سوی جناب آقای دکتر حسین سیمایی‌صراف وزیر محترم علوم، تحقیقات و فناوری ابلاغ شده است (فایل پیوست). لذا از حضرت‌عالی انتظار می‌رود مطابق مفاد ماده ۲۳ قانون مطبوعات جمهوری اسلامی ایران نسبت به اصلاح این موضوع از طریق انتشار متن حاضر بر اساس الزامات پیش‌بینی شده در متن ماده مذکور اقدام فرمایید.

همچنین با عنایت به اینکه مطلب مورد نظر از طریق حساب‌های کاربری در سکوهای اختصاصی آن روزنامه، از جمله در تلگرام منتشر شده است، انتظار می‌رود متن پاسخ حاضر نیز به شکل مقتضی و از طریق حساب‌های کاربری مورد نظر منتشر گردد.

سلامت و سعادت جنابعالی و همکاران محترم را خواستارم.

محمد خداداد

مشاور رئیس

و مدیر دفتر ریاست و روابط عمومی

